

מ'נ'נ'

"א בסלר השני"

16—XI—1945

4 (49)

שנה ששית

*

דוֹשֵׁבוֹעוֹן

בטאון מרכז ההסתדרות

הציונית האחרית

ש"ל

שארית הפליטה

בירושלים

וההנהלה הראשית

ש"ל

"נוער חלוצי מאוחד"

("נח"ס")

עוד לא אבדה תקותנו!

בשעת הכרעה.

פתרון שאלת א"י הגיע עתה לתקופה המכרעת ביותר. הפגישה בין טרומן ואמלי היא בלי כל ספק אחד המאורעות הפוליטיים אחריו המלחמה, היוצאים מגדר הרגיל. בפגישה הזאת ידונו שני הגדולים על השאלת הבין-לאומית, שצפו על הפרק ותובענות את פתרונן עוד מיום גמר המלחמה ושה- "חלופי גברא" והלוח הממשלה באנגליה הסכימו אותן עוד יותר. ואין כל תימה בדבר ששאלות א"י עומדת על הפרק בפגישה חשובה זו, בה הפרופ' ויצמן משתתף בדיון השאלה הזאת.

מפלגת הפועלים האנגלית שלקחה את רסן הממשלה בידה בשעה גורלית לאנגליה ולעולם כולו, קבלה על עצמה תפקידים פוליטיים וסוציאליים-איקונומיים, שאין בכוחותיה היא למלא אותם בלי עזרה מתמדת מארצות חברות. עזרה זו לא רק שלא נתנה לה ע"י בני בריתה, אלא מורגשת היתה נטיה להפריע לממשלת הפועלים, בשל סכנות מובנות ובלתי מובנות. מכאן קוצר ידה של ממשלת הפועלים להתגבר על הקשיים המרובים, הקשורים בכיצועה של התכנית הפוליטית והסוציאלית, שאותה קבלה על עצמה לפני הבחירות לפרלמנט ואשר בגללה רחשו אימון למפלגת הפועלים ההמונים הרחבים. להפריע בעטרפו החוגים הרבועניים התוקפניים והמנגנון הביורוקרטי הישן, שמאחורי הקלעים הוא המציין את הקו הפוליטי ושהגו הדבר האמתי של הממשלה. הם אינם נותנים למפלגה את האפשרות להגשים בחיים את השננויים הסוציאליים והפוליטיים.

מוח נובעת גם האמונה הגדולה שלנו באי מלוי ההב-טחה, שנתנה מפלגת הפועלים לעם ישראל לפני הבחירות, שהצהירה שיגוי במדיניות הספר הלבן ונקמה למעשה בתכ-סוס היהיה גם בנוגע לפתרון שאלת א"י.

בשל הולשת הממשלה האנגלית נוצרה מתיחות בין הממשלה לבין המפלגה ובין המפלגה וההמונים, שרחשו לה אימון, וראו בממשלה שלוח, שלא מלא את שליחותו.

עמדתה של ארצות חברות לשאלת א"י היא, לכאורה, ברורה לנו, מאחר שלא פעם תבע נשיאם טרומן ממשלת בריטניה, שהאחרונה תמלא את הבטחתה לעם ישראל ושתתן יד לעליה היהודית המונית לא"י. אמנם, אנגליה ראתה בזה אי-הבנה מצד בן-בריתה לקשיים המרובים ומעין דחיקת הקץ במידה, שעלולה כביכול, לגרום לה קשיים מהעולם המושלמי וחתימה תחת יסודות האימפריה הבריטית, כאשר גם ביתר השאלות הפוליטיות לא מראה ממשלת אר"י את רצונה לעזור לאנגליה.

הפגישה בין טרומן ואמלי היא, איפוא, נקודת מפנה בפוליטיקה הבין-לאומית של בנות הברית. בפגישה זו, יבורר, אם הפוליטיקה של שתי הממשלות תודחה להבא ואם בכלל תהיה לשון משותפת בין שני הגדולים ברסטמורציה

של העולם אחרי המלחמה. אין בפגישה זאת מקום לדברים המשתמשים לשתי פנים. שאלות "פצצת האטום", הלוקת הנפט וכדומה אינן יכולות לשמש משחק להבטחות והצהרות. כאן יבוררו דברים כהותם ויוסקו מסקנות ידועות. והדברים מכוונים גם כלפי שאלת א"י, התובעת בפגישה הזאת סוף סוף את פתרונה.

מובן, שכאן תתברר לנו עמדתן של ארצות חברות, ואם היא באמת חיובית—אין שום ספק שטרומן ידרוש עקביות מאנגליה בהגשמת החלטות הפגישה.

החוגים היהודיים באמריקה נוקטים בכל האמצעים להשפיע בתוקף ודרושתם לפתרון חיובי צודק על נשיאם ועל מנהל העניינים שלנו בפגישה.

אין אנו יודעים, אם באמת נצא מפגישה זאת מנצחים, אך אחת ידועה לנו: תהיינה התוצאות אשר תהיינה, דרכנו—לנו ברורה היא.

הישוב בא"י הראה את נכונותו לפתור את שאלת עליית הניצולים על אף הכל ולמרות כל הקשיים, ואנו הש-אריות, שאין לנו שיוור רק דרך העליה, מחכים לתוצאות הפגישה, האומרת להכריע בשאלה החיונית שלנו במתיחות יוצאת מן הכלל, אך, נוקטים אנו בכלל, שאין לסמוך על חסד לאומים ואין לכפות מנדירים.

ההפעלה היא הנשק היחיד, שנשאר לנו ובו נאחז, ואת גורלנו בעצמנו נעצב, ויהי מה!

א. מ.

הם אינם הפקר!

אחרי התאונה הנוראה נשארו בין שארית הפליטה יתומים עלובים משמימים בבדידותם, כי אין שום דמיון בין יתום מסוג זה ליתום שנתיים מאביו, אמו או משניהם יחד, כאן לפניך יתומים שאין להם אפילו גואל וקרוב. רבו הקופצים עלי שארית פליטה עלובה זו כל אחד רוצה להכניסם תחת כנפי דתו ולעשות נפשות למפלגתו. עבור פת הלחם שהחמ-פנים מעניקים לילד הם כופים אותו ללכת הלוח והכרו על השתייכותו למפלגה והילד בן ה-12 ובגיל עוד יותר רך, שאינו יודע, לדאבוננו, אפילו קרוא וכתוב, מתריע, שהוא משתיך דוקא למחנה האנשים, הרואים את העולם ראה זו או אחרת. והגו נושא מתוך הכרה ברורה את דגל מפלגתו... לו לא היה זה מכאב היה זה יכול לשמש חומר הגון לבדיחות וזחיחות הדעת.

ומכיון שיתום אתה הכל דואגים לך, כל העולם כולו דואג לך. האחד רוצה להעבירך לאנגליה, השני לשבציה ואף אחד לא עמד להודיע בפומבי, כי יתומים אלו אינם נחלת מפלגה ואינם יכולים לשמש חומר לכל מיני אטביציות. עלובים אלה הם בני האומה הדויה. מקום אחד ישנו בעולם

הצהרות ומציאות.

הרגשתם משהו מזה שאנו מרגישים כיום אחרי בוא השלום לכם. מתוך אסוננו שאבתם גם את ההתלהבות במלחמתכם עלי קיומכם, כי ידעתם באם יצאה הישגה הלא עלול הוא לעשות גם בכך שמה בואת למרות כל ההצהרות הידירות שהצהיר. נמכהנו, נגרפנו ויחד עם קדושתו עתה בלהב תמימותנו והאמונה בצדק העמים. יש ונסיונו, בעמדנו עלי מפתן הכלה, להצדיקם, כי קצרה ידם מלהשיג, אבל גם אף הרגשנו כי כאלו נמנעת מלאחו באמצעים ממימים שמא יגורו מלחמת היהודים הם נלחמים דום עמדתם מול האונתנו. התנחלנו כי הצדק יופיע לכל הפחות אחרי מותנו, אחרי שתסתיים פרשת הדמים. אמרנו: אם לא למענו, הרי יורשנו את עלבון הצדק למען בניהם. למען הדור הבא, כי בבוא הדור הצעיר המתחנך ליושר, לשוויון, למלחמה בעד הנאי קיום הגונים וישאלכם: הגידו נא בבקשה מה היה גורלה של שארית הפליטה של עם נדח, שנמלטה משינוי הכללי? הלא היא מתהלכת בעד ראיה הי לצביעות והרשע השולטים בעולם. איך תגידו לו: אנו נלחמנו את עלבון הצדק בכל אשר ראינוהו. פשטנו יד עזרת לעם זה ועזרנו לו בהקמת ביתו — ערובה שתאונה זו שעברה עליו לא תשנה. יצא שנתאכזבו גם הפעם. היינו אסורא בלגונתכם! נושא לרחמים ועזקה. ומאלהם צפים ועולים בזכרון ימי ועזרת איזויון, בהם דפק כל עם על דלת חברו, בקר רשות כניסה ליהודי גרמניה ובעצמו הגוף את דלתות ביתו.

היום בישעה שהפקדתם את גורלנו, גורל פליטי הכלה וגורל כל אומתנו ואינכם פותחים את יערי הארץ, אין אנו יכולים להגיד לכם: ראוינוכם בקצר ידכם ראוינוכם במעורבותכם! או למוות לבכם שנפלה. אנו נהיה הראשונים שנצביע עלי פסול זה. פתרון בעיתנו הוא, הוא אשר ישמש אכן בהן לכנותכם, לכנות הצהרותיכם לכל האומות ולקהל הפועלים שלכם.

נמוקם, כי קצרה ידם מלעזור בפתרון בעית קיומנו שאת הקיומים שבה הנכם מגישים לוולת לנתוח מתחת לאול-טרא מיקרוסקופ, אינו משכנע, אין זה הולם כלל את מדב-רי גרמניה, יפן וממציאי פצצת האטום. והעיקר אין אנו דור-שים מכם שתלחמו את מלחמתנו. ראשית אל תפרוץ, המו קצת שכם לעזרה ואנו נשא לבדנו העול ויכבד כפי שיכבד. אנו יודעים רק אחת: להיות אנו רוצים לא פחות מכם, ויש לנו הזכות לכך. בית ומדינה יבנו לנו בכל התנאים והם ימששו לנו ערובה, כי פרשת הכלה לא תשנה ולא תחול עלינו. וכאם נראה לכם אולי כיריבים קשים, באם לא תשנו את יחסכם לעניינים הקובעים את גורלנו, אז דעו שלא מאיבה נראה לכם ככה, אלא מתוך הרצון להיים, ומתוך השאיפה לחסל את דרך הדיו בה אנו פוסעים ושהנה רצונת גו-פותנו. ומאיתני דנים להובא אומה הנאבכת על חייה?

אין לנו דרך אחרת. באם לא תעזרו לנו לפתר את בעיתנו פתרון הגון, הרי נהיה אנשים לפתור אותה בעצמנו מתוך יאוש ותחרה אחרונה לקראת החיים.

אנו שארית הפליטה בושנו לחכות פה עלי אדמת הדמים להסדכם. אין אנו רוצים להיות שוב נושא לרחמים. אין אנו רוצים להתקיים על הרחמים. כי יש לנו הזכות המלאה לקיום וכל אשר אינו מודה בה מערער גם על זכות קיומו הוא.

שום הסוועה לא תעמוד לכם באמרכם לדחות את פתרון היגנו לא נשקט, כל דהיה מסוערתנו כפלים. הננו חמור שבע טרימות לא ידע איש. נתגבשנו עלי תליות על יד תאי גז משרפות וקברנו במו ידנו חפרנו, מתנו אלה ממות משי-גות בכל יום, אין אנו רואים את המות כי אם את הכליה. עלי גיבוי קדושים נשבעו לא תשנה המלאכה בדבריו ימי עמנו. ובעקשנות של גל עצמות מזה רעב, במחנה הסגר נצי שנאחו בתפוח אדמה רקוב בכדי להציל את חייו, ולא היש מינו על אף כל המכות האיומות של מענינו, שהכותו הכה וחול את דמו, נאחו באדמת המולדת ולא נרפה. ללא דרך הדרך נמצא וללא סעד נעפיל ונבנה. כי כל יהודי באשר הוא הן בארץ והן בגולה על החומה ועל לקרב אחרון, למלחמת הגנה מתוך יאוש, אכזבה ורצון להיים.

ד. ש. שיינון.

יפה נזכרה יום בו דפק בגיל כל לב יהודי דוי, יום בו קראו להג-יום הכרות בלפור. זה היה יום נצחון המשינה — נצחונה של אומה נאבכת עלי קיומה ונצחון הצדק האל אנושי. פכה האשר בלב ורחש חברת תורה עלי שפתים נשא ברחוב היהודים, ותקלט האון.

— עולת הדמים כלפי העם היהודי הוסלה!
רק העם האנגלי חובב התנך יכל היה לחוליד אישיות בבלפור.

— הצדק לא פשט את הרגל!
— פרשת כורש הדשה!
— הגאולה בידנו, עלינו רק להגבור מאמין לקראת הבנין.
ימי המשיח מתקרבים!

נענה העם, נענה הנער. נענה בדמיו ובחלבו ויחתר לקראת פתרון בעית חייו.

הנה בגלל המאמין לבנין, הרגש הרגשנו, כי ההתנגדות למפעל היגנו הולכת וגדלה אף היא ודוקא מאותו צד שלא פללנו לו, ו"א מצדם של ידידנו. בראשית נראה לנו הדבר מוזר, כי אומנו: בעניני קיום אומה, בעניני, "היות או הדול" לא יתכן אחד כפה ואחד בלב... והיה בגבר הכחות המת-גדלים לבנין ונכפל מאומנו. בדמנו פדינו כל זרת ושעל אדמה, בה בישעה ששטחי אדמה ממשלתיים ענקיים שואנים אף היום מתוך השממה הצורבת, "החיינו וחיו! חלוצינו פתמו בגופותיהם את לוע המות הנורא שקטן בבצות במשך מאות בשנים. וכשפסקו על אבני הגוף שפגשנו בדרךנו הגיפות אנגליה, יד כורתת עלי בנין היגנו, יצרת את הספר הלבן שהיא הסתירה הכי גדולה לך והנו עלבון צדק מהפך שאינו הולך כיום — לוחמת מלחמת הושר הבין לאומי. לא עמדה לנו המציאות שיצרנו, מציאות אנה, ששמה לאל את כל תורות מוטהים לשאלות כה קלוטת הארץ, הנגזת הקרקע והתיישבות. במה ראתי כיצד נדבקנו לצחיה הסלע, הזרמנו בו מדמנו ועסים היגנו. פרהה השממה ועמה פרה העם.

את רצית להגות עם בן 16 מליונים, עם בן תרבות עתיקה ורבת משקל, בבכרת ארץ של ד אמות עלי דאמות עלי זרת אדמה זו רצית להבטיח לעם זה חיים ושגשוג. ידענו רק לצון המדת לך. בקשת להשתמש מהתחייבות הת-דיבת והנה העלית על פני העולם כלו ע"י הצעה זו חיוך רב פשר. מה מכאוב הוא הדבר, שאומה בת חמשים מליונים, בת שמה הגון במדינתה ובעלת קולונות כה גדולות, השואפת לא רק להבטיח לנפשה קיום הגון, כי אם גם מרות, אינה תופסת, שנה לוולת יש הרצון והזכות להיות. וכי יש לך ענין הבנה קל מזה?

למרות כל הכאב הכאבתם לנו לא נתאכזבו בכם להלומין נשאנו בעול, בנינו וניהל? יחלנו למרות זה, שאנו למודי הנסיון הקשה ידענו שהקרקע עליה עומדות רגלינו צורבת את בשרנו. מושג זה לכם, המשורשים בקרקע, הוא זר לגמרי.

הנה בא הסיוט האיום ויצנף גם אתכם בכנפיו ותי-רד גם עליכם האומה גדולה שלוחכם ובטהונכם וזועע,

(סוף מעמד 1)

ישמה יקלמו וירגישו את עצמם בטוב, וזה-ארץ ישראל. רק שמה יהיה להם הרגש, שהיה המטפלת בהם אינה יד הורגת. רק בארץ ישנם התנאים והאווירה לחינוכם. רק שמה עלול רגש ותמות להתנף. מנופנו היגנו, כי לא תוספת של פת בהם ובגד עלולים לתת לנו את ההרגשה של חרות ולשכה מלכנו במקצת את הכאב. רק אוירה שיש בה מן הבטחון העצמי, יש בה התלהבות לבנין, יש בה להב יצירה והאמונה בחיים חדשים נובעת מכל רגש ואכן, עלולה להביא תקנה. הוא הרון בנוגע ללדינו יתומינו. באם רוצים באמת לעזור לעלובים אלו, יאפשרו להם לבוא אל הארץ ואל יבקשו כל מיני תמורות נפסדות לפתרון הבעיה. ולהטפים יש להגיד: רא תובו מן ההפקר, כי ילדים אלו לא הפקר הם. הם אינם יכולים לשמש חמר בידו מנהג אנשים קטן. הם שיכים אומה ומכאן נובעת אמת המיפול בהם.

ד. ש.

הציונות מתגשמת תוך חורבנה של הגלות.

כרם, הדברים האלה היוצאים מפי אדם שהיה פעם מתבולל — משום כך אולי יותר רענן בהגישו מצינו רשמי — הם הוות קשה ליהדות אמריקה.

ועכשיו הוגמה שנית, מפינה אחרת של העולם. נפגשתי בזמן האחרון עם כמה מחבריו ששימשו כצנחנים בארצות שונות בכלקנים. הפגישה עם חברים אלה היא אחת ההוויות המעוררות ביותר. קרה מקרה שבו אחד שוחחתי עם צנחן אחד מ"השומר הצעיר" ושני מ"העובד הציוני". לולא ידעתי מראש שהם בני מפלגות שונות לא הייתי יכול להבחין זאת מתוך שיחתי אתם. לעתים אני הושב, שכדאי להמיל רבים מעסקינו במוצא, מגובה של 1000 מטר בשלהות מעינות, והני משוכנע שאותה המורה פנימית שעברה על אותם בחורים הלוצים-מהשורה, מסתמה תעבור גם על עסקנים מנוסים... והנה מה שאחד הצנחנים לשעבר סיפר לי: הם ירדו לארץ הנועדה מתוך הנחה, שאך יגיעו לשמה מיוחרר וגלו את הותם; לא עלה כלל על דעתם שיצטרכו להסתיר את מקורם. הדבר היה במדינה שהלוקה נמצא בידו פרטיזנים, "שפאלים" וחלקה הלך ויוחרר ע"י הצבא הסובייטי. ברם, במידה שהבירנו נפגשו עם פלוגה פרטיזנית אחת אחרי שנית, עם חיילים ומפקדים, עם מתמרדים ואנשי-צבא סדורים, נוכחם — שאם יש ברצונם למלא את תפקידם, עליהם ראשית כל להסתיר את יהדותם. ובמידה שיהיה תגליתם — מילוי תפקידם נעשה בלתי אפשרי בגלל אורח השנאה שאפפה אותם מכל צד.

ראוי שנבין סוף-סוף, שביהם העולם איננו חל שינוי מהפכני. ובין שהננו מהפכנים במונח, ובין שאיננו מהפכנים. איננו יכולים לא להוציא מהמציב שנתהווה מסקנות מהפכניות. אין הגויים רוצים שנהיה ביניהם, לא בארץ מסוימת ולא במשטר מסוים — אלא בכל הארצות ובכל המשטרים בבת אחת. מעגל הגלות היהודית מתקרב לסיומו. משום כך נה עוררה הציונות ומטעם זה עשירה היא להתגשם. תקופה בן דורשת אמצעים בלתי-רגילים. לאחר דרך-הכנה אמית במשך שלושה דורות נכנסה הציונות לתקופה של קפיצת-דרך. אם לא נבין זאת — תיסגרנה בפנינו מרבית הדרכים. מקיץ הקיץ לא רק על האמנציפציה אלא על עצם האפשרות של חיים תקינים של יהודים בין גויים. בארץ לאחר ארץ אנו מתקרב בים לאותה נקודת-מוקד, כשהאיבה ליהודים היא כבר כה גדולה, שהמוני יהודים הופכים לציונים, אבל עדיין אינה כל כך גדולה שגשולת מהם כל אפשרות של ביטוי לאומי-פעולה עצמית. זוהי נקודת-המוקד שמתוכה נולדת הציונות כתנועה המונית. אם לא נרצה להבין, שבכל מקום דוחק אותנו הקיץ יקין הקיץ בלי, "הסבטנו". עלינו להיות מוכנים לתופעות בלתי-צפויות במקומות בלתי-צפויים, ואל לנו לקבל את דעת המנהיגים היהודים הרשמיים במקומות כמוסמכת ביותר. רק שנים מעטות לפני עליית היטלר לשלטון נחשב רובה של היהדות הגרמנית לבלתי-ציונית, ואף רבים מצינו גרמנים ראו את החלוציות והעליה ההמונית כענין ל"יהודי המזרח". למולנו (ולמולם) כפרנו בתורה זו מיסודה, ובמידה יכלתנו התכוונו לבאות בניגוד לדעתם. מה שהיה נכון לגבי גרמניה בשנות 1931-1932, נכון (בשינוי מקום, תנאים וזמן) לגבי אמריקה של שנות 1946. אנו נמצאים עתה בתקופת-מעבר מסוכנת: העולם הכריע כבר בלבם שאיננו רוצה לראותנו בגולה. אך עדיין לא החליט לאפשר לנו לחזור לארץ. אותו מפעל ההתפייסות הגדול בין היהודים והעולם הנוצרי — כה כינה הרצל את הציונות — במידה שהוא תלוי מהעולם הגוי לא הוכרע עדיין.

א. ליבסטיין
(א"י, "העובד הציוני")

עלינו להכיר, כי הציונות נבנית מחורבן הגלגליות לא מתוך קיבוץ גלויות בלבד אלא מתוך חורבן, ולא של גלות פלוגית-אלמונית, אלא של הגלות כ"מוסד", כתופעה סוציולוגית. אינני אומר את זה בלישון של בחירה וסיפוק, אילו היה הדבר תלוי בנו, ודאי היינו מבקרים לבנות את ארץ-ישראל מתוך גולה קיימת ומשגשגת. אבל האמת היא — וראשוני הציונים חוו את הדבר מראש — שהציונות מטבע בריאתה קשורה עם חיכול הגלויות. לולא תהווה ההורבן הכולל, ספק אם היו מתעוררים בעולם היהודי הכחות למפעל על כה מהפכני, כה מזור וכה טרופה-סכנות כמו הציונות. האינסטינקט של האומה שפעל אצל הראשונים — כמו רבי יהודה אלקלעי — והרצל — הבחין את ההשגחה הגמולה בעין, ומשום כך התעורר בשעה זו לאותה הרפתקה היסטורית בלתי-רגילה שישמה ציונית.

יש פתגם אנגלי האומר, "ההשד הוא שימת-התבונה של הבלתי-מוכשרים-להבחין". מי קשה לו להבחין — הושב בבוכל, לצערי, אין הפרנס הוא צורך לגבי הערכתנו את מוצדק ישראל בין הגויים. מוצדקו בכל הארצות הוא כבר מעבר להשד. פסק-הדין נחרץ, אם-כי לא בכל המקומות הוצא לפועל. אביא שתי-שלוש דוגמאות מארצות-החופש (עכשיו) הרי העולם כולו מיוחרר ואין אלא ארצות-החופש, משני ציריו של העולם הזה.

הנשיא המנוח רוזבלט, מחסידי אומות העולם, שבביקש לעשות דבר-מה בשביל הצלת היהודים לא הצליח אלא להכניס לארצו העצומה כ-1000 פליטים. רק לפני 20 שנה היו באים, כידוע, מדי שנה ביניה מאות אלפים יהודים לארצה"ב והם היו נקלטים שם בנקל באורחים יונו-וכוחות והובות. עובדה זו מראה מה עמוקה המתכבה — ואני משתמש במלה, "מתכבה" במלוא טובהה הדרגי החמור — שחלה באמריקה לגבי היהודים. אבל אין זה סיפור-המעשה כולו. כשהגיעו הפליטים לארצה"ב לא הכניסו אותם למדינה אלא סגרום במחנה-מעצר, כדי למנוע אנטישמיות וחשישות מצד בני-הארץ, כי מתכוונים לאורה אותם. אך אפילו אמצעי זה לא הועיל. ארע מקרה ובמחנה-המעצר נולד תינוק שהוריו הסרי-גתיות, ולפי החוק לא ארצות-הברית דינו להיות אורח אמריקאי. ברם, מיד קם ויכוח הרוף על הענין המסוכן הזה בעתונות, עד שניתנה התשובה המוסמכת שהתינוק איננו אורח ארצות-הברית, משום שהפליטים נמצאים אמנם, בארצות-הברית מבחינה פיסית, אבל לא מבחינה משפטית וחוקית. ואותה עיורה אוסוויגו, שם נמצא המחנה, הפכה אחד המרכזים לשנאת-ישראל בארצות-הברית כולו. הגיעו דברים ילדי כך, שאחת המשפחות הנוצריות בעיירה שנפגשה עם משפחה יהודית מהפליטים, ראתה עצמה חייבת לטשטש את העבודה ולהעלימה, מפני העין הרעה של השכנים... ובשבועות אה-רונים נתבשרנו היות המלחמה נגמרה, מעיינים השלטונות בהחזרת הפליטים ל"ארצותיהם", קבוצה ראשונה בת 14 נפש כבר הפלינה ל"מולדתה", ליונסווליה. לפני חדשים אה-דים הופיע באחד העתונים שבארצות-הברית מאמר מאת איש יהודי שעד כה לא היה ציוני, והוא סוציולוג חשוב, עסק בכל טיני שאלות, בין השאר בשאלת הכושים, אך לא בשאלת היהודים. אבל בזמן האחרון, מתוך הסתכלות במה שנעשה סביב היהודים, הפך ציוני — שמו דוד ל. כהן. במאמר הוא מסכם את מצב היהודים באמריקה כיום, בהשוואה למצבם בגרמניה ערב עליית היטלר. ואלה דבריו: בגרמניה עמדו להשמיד אותנו, באמריקה מחיבים אותנו להתנצל על שאנו היום עדיין. זה כמובן הבדל עצום, היום — כהבדל בין החיים והמוות. ואם נדע להשתמש בשנים הקרובות כראוי, הרי זה ההבדל בין שקיעת גולה ישראלית להצלתה במולדת.

הם מעפילים.

ה צ ו פ ה

הועק הועקה.

הועקה הועקה.

הועק הועקה.

הועקה הועקה.

יאסף המחנה!

— מה תראה הצופה?

— הנה הם גחוס מכניהם קבריהם—

ממחנות ההסגר.

הנה הם נזדרים בצקי הנלים של יריאדם.

המות על בתפוחם ירכב וכפיהם מתני.

הנה הם עולים יתפים ערומים.

צנפי סמיכות רקיבות מבאישות.

הנה הם פאים אכילי הבנס צפדי העור.

עשבים בלחידים עליו.

מיוקף הרעב באישותם

ובקיבתם אויב. בשר רע מת וטרפי אלנות.

הנה הם גחוס מקברי אחים.

זרדים מתלוצות מנדרום וחומת גטו.

גחוס ממחפוא ממערה וחשבת יער.

הנה הם פוסעים ועולים מעדלי צפירן

זקן פרא טבולים בקאם וגללם.

יבש עסים רקמתם וככלב מעונה הצמאן

יושיטו לשון יבשה חרוכה מלחמת אור.

שלובים יפסעו לקצב שקטיוק פרקדם יבשו.

— מה שוב תראה הצופה?

— הנה פוסע המחנה ללא דרך ושביל.

הכליה בפניו וניצוץ מרי ותקנה בעינו

היא הילך! היא בא!

היא פוסע ועובר דרך כל קיר והומה

באשר ודרך הדרך תסלל.

הנה עומדות רגליו על חופי הארץ.

עקבות פעמיו בחול נמוגים ומפנרו

בירסים עלי חוף המולדת.

עוית מות בתשררת הפנים והוך

מתת נשיקה משמשים בערמוניה.

הלאה הלאה פוסע ועובר המחנה.

אל השער נעול במנעולים שבעה וחרג.

— מה שוב תראה הצופה?

— הנה מתהלכים במחנה

יחודה המכבי וברמבא.

המחנה עלי השער מתרפק דופק.

פסת יד שלד לא:חוף נקמזה

והר הלמות נואשת. תפוצין לראשי

הרים ולגלי הים.

הנה הם נדבקים אל השער.

נמתח כל שריר וגיד.
הם מסעים אותו מתוך מאמץ
שמטונו אחרון.

העמודים נעו!

המשקף נע!

הורק השער.

המחנה מסיע.

עוד הפעם!

ושוב הפעם!

הגבר תנודה!

הגבר מאמץ!

יחי חוקם

אלהים הפעם!

וע השער.

נע השער.

חוסע על

אדנו ורגליו.

בנחשול בראשית

הצנח המחנה

בקצה גבע.

לצחוח הסלע נדבק.

לחולות המדבר נצמח.

נאחו בקרני השממה

ויפרחו שניהם.

הנה ש.

רשמים בקובין "בוכנוואלד" בגרינגסהוף.

11 יום אחרי השחרור נוכחו החברים האתראיים, האסירים של טחנה-הסגר בוכנוואלד לישעבר, כי יש צורך לסדר את חייהם החדשים—היו שותפות והבשרה.

באגודות ע"י וויטור נוסדה נקודת החכשרה הראשונה בגרמניה שלאחרי המלחמה. בחות היו 6 פוסים, פרות ותרנגולות. במשך זה התחילו חברינו את חייהם החדשים—היום על יסודות נורמליים ובריאים, שהנם התרופה היחידה להתנוונות הצפויה לנו גם לאחר השחרור.

המסקנה של שנות הסבל האחרונות כפתה על חברי קיבוצי "בוכנוואלד" לדגול באיחוד ועבודה. משנספחת אנג' דורף אל איזור הרוס, עבר הקיבוצי על כל מטלטליו בעזרת האמריקאים אל גרינגסהוף (פולדה).

גרינגסהוף משמשת זה 16 שנה כחוף לחכשרת חברי החסדרות הציונות בגרמניה.

על עמוד אחד של חגורן הישן בגרינגסהוף אפשר לקרוא עוד היום: "עוד תעלו אותנו בזרועכם".

רושמי מלים אלו נמצאים זה מכבר בארץ. ואנו שאריות הפליטה, עדין בגולה חולמים את הלום החברים, שכבר זכו להשגתם.

והנה בבקר לא עבות אחד נפוצה השמועה: "עליה".

60:1 חברים עלו לארץ. בקיבוצי מחכים בקוצר רוח למכתבים וידיעות מתחברים, שיצאו בהצלחה ביום א' לראש השנה תש"ו אל חוף חיפת. החברים הראשונים של קיבוצי "בוכנו" וולד" עמדו במכתב בתור קיבוצי ראשון של החסדרות הציוניות האחרות של שאריות הפליטה בגרמניה לא התפוררו ונכנסו כקיבוצי שלם באפיקים.

והנה עומד אני בקיבוצי "בוכנוואלד" בסביבות החברים ושיטות אתם אודות התנועה האחרית, אודות הקיבוצים בבורות, אודות ההצלחה ועל כל דאגותינו, ומרגיש אני נוכח ממבטיהם, שחזו הנוער היהודי הכריז בגופו ונישמתו. וזהו כבר מסקנה ישנה, שרק חיים קבועים של עבודה ותנאי—חיים בריאים יכולים להעלות ארוכה לפצעינו, שפצע בנו חגורל.

סוף על עמוד 8.

למלאה שנה להי"ל

נמנעו מלטפל בזה והיילנו הנם יותר מדי צנועים מלטפל בזה, אבל תבוא הישעה, ועמך ההערכה הדרושה. החיילים שלנו תקנו כבוד לעם היהודי בכל אשר דרכה רגלם, הן בחיות והן במקומות שחנו. גם כיום תשמע מפי האיטלקי וההולנדי: "החיל היהודי זהו החיל האינטלגנטי". למעשה נראה להם הדבר מיושנה, כי צניעות וחילות לא הלכו עד כה שלובי זרוע, אין בחילנו מן הנסות והחפירות הצבאיות. בטח מעטים מהם יודעים על לבטי הנפש של חיל יהודי, שלוח הישוב והאומה כולה.

הן במלחמת עולם שנת 1918-1914 והן במלחמה זו לא הסתפקנו באהדה סתם כלפי הצד, לו רכשנו אימון, אלא דרשנו להעמים עלינו את העול ולצרפנו למחנה המקריבים את דמם למען נצחון הצדק. מיושנה הדבר — לא נרצה קרבנו. ביחיד או יהודי סתם צרפון למחנה הנלחמים, אבל בתור מחנה, שחנו שלוחי של העם היהודי ובכואת רצונו להספח לקרב עם אחים לדעה, הרי דהו אותנו כבר פעמים. אמרנו, באם רוצה אתה להלחם כחיל אלמוני, בבקשה הספה, אבל כשלוח העם היהודי אינך רצוי. ומובן הדבר.

צילום ג. קאריש

החיל יחיא'ל ע. כעת שער למילדת בבית לחם

שחשתתפו במאבק הקשה לבוא על שכרם, בקשו לחפץ מלא חפץ מהנאות שחתיים מציעים...

וחנינו לשכרות, הפשו חילנו אחרי אברים מודולדים של שארית הפליטה, בכדי להצילם ולהחיותם ולקשרם עם הארץ והישוב. הם רצו שלא יתנו אברים מודולדים. הם ראו-צים לראות אומה בשלמותה ללא קרעים, כפי שהם רגו ליום לראות את המיבתם. אחבת עמוקת לעם ורגש אחריות בפניו, הרגשה של ישעת הכרעה הם גרשו את מיטב בנינו מבית אב ואם, הם כפו אותם לעזוב אהובת, אישה, בנים ורעים יקרים ולחתאחד למען עמוד במאבק מכריע.

החיילים שלנו הבינו את ערך תאיהוד ותפקידו גם לאחר סיום מלחמה, שילבנו עוד לא נסתית.

אותו חכות שעמד להם ואחדם בחיות משמש חרבת נגודים מפלים וחדגוש על העקר, על המאבק של האומה למען קיומה. הוא שעומד להם גם כיום.

המשבר הגדול הוא יהוליד את רעיון תאיהוד בנימאות שונים, הוא לא פסה גם על המיבתתו היהודית חלוחמת וכיום הם ממשיכים מתוך עקשנות ובטחון חילי בטפות רעיון תאיהוד למען הנצחון במאבק האומה על קיומה.

ש. ה.

ב מ ר כ ז

אחרי המעשה היו החליט המרכז בישיבת פלמס על ריארגניזציה של הועד הפועל. בתור יו"ר המרכז נבחר הח' דוד טריגר. בתור סגן-יו"ר חיים בן-ה. הח' יצחק רשתי שינה עד עכשו יו"ר המרכז. עובר בתור מנהל הלשכה הפוליטית ולשבתהקשר המרכזית לפרינקפורט ע"י מיין. יתר חברי הועד הפועל הם: ד"ר מ. גרינברג — יו"ר הועד המרכזי של יהודי בווריה מנהל מחלקת הארגון — ח. אלכסנדרוביץ. מנהל מחלקתההספחה והעליות — מ. בק. מנהל מחלקתההתרבות, התעמולה והעיתונות — י. ד. שיין. מרכז עניי התנהגות הראשית — א. מלמד. מוכיר המרכז — ש. ברגל.

אם הנך חיל אלמוני, הרי אין איש חייב לך שום דבר לאחר בוא הנצחון. אבל באם רוצה אתה להספה כשלוח אומה. דווייה ומקופחת, ולו אפילו שלא על מנת לקבל פרס, הרי אפשרי הוא הדבר, שאחרי הנצחון יבואו בני אדם ויגידו: בני אומה עלובה ומקופחת נצטרפו אלינו למאבק, מן החברה שאנו חייבים לה, ולכך חישנו, כנראה, גם במלחמה זו.

במלחמה העברה נאבקנו עם אנגליה, שתקבל את תרנו מתנו למאבק האומות כתרומה של האומה כולה ולא כשל יחידים וגם הפעם היה עלינו לחור על פרק זה.

הפעם לא הצענו את ירותנו ודמנו מתוך אהדה בלבד, אלא מתוך צורך להפגיש פנים אל פנים עם הישטן טקס עלינו לכלותנו. היה צורך לתת בטוי ממשי לרגש הנקמה שפעפע בלב מליוני החיילים היהודים, שגלחמו כשהם פוגים בין חילות המעצמות.

החיות המאוחדת שנאבקה עם גרמניה נמנעה מלחם ריו בפומבי, כי גם את מלחמת היהודים היא נלחמה. היה להם נמוק לכך... אבל לעם היהודי היה צורך לא רק להכריז מלחמה על היטלר וגרמניה, כי אם לקים חברה זו. חילנו רצו דוקא להלחם את מלחמת היהודים. זה היה צורך נפשי לכל יהודי באשר היה. הן בישוב, הן בארצות הברית והן לוח אשר היה סגור ומעונה במחנות ההסגר. בחורגה מתגדלי הישוב, נתקבלו לצבא חברותי, אבל נתפורו כיחידות קטנות או כיחידים בין הצבא ורק אחרי מלחמת ממושכת יצרו את החיל שחנו מיצג את שלוחו. זכינו לראות צבא יהודי, מרוב, מסודר, שחנו שלוחו של העם. כי רק אהבת העם, רגש הנקם ועלבון הצדק הם היו הגורמים המכריעים ביצירת הצבא הזה.

החיל שלנו תרם תרומות הנגזות בחיות האפריקאית. יש לזקוף על השבונות נצחונות בצפון הארץ — בסוריה. הבהורים שלנו לא עזבו את העמדות גם אחרי שנתקבלה פקודת נסיגה והיה לפנות את צפון הארץ. הנסיגה נהפכה לנצחון ורדיפה אחרי האויב. עברו בשתיקה עלי מאורע זה.

לאור רצינות השעה.

מוכרת לכל ערכי המסורת ותרבותנו העברית, והמעוֹת העיִ קרית: בעולם היהודי בכלל הן בעולם הציוני בפרט אין עדין ההכרה הברורה בעובדה, שב-1939 נכנסה אומתנו לתקופת הכרעה גורלית. ומתוך כך נובעת הפחתת ערך „המשוֹה שקהל“ בעולם היהודי — היונו שלילת המחפכה בחיי האומה, הנובעת מחורבן הגלות האירופאית, שלילת הדרך בחיסול הדוף של הגלות. ומתוך אי הכרת השנוי, שחל בחיי האומה ואי הבנת יהודו של ישראל בעולם נובעת גם אי-ההכרה בהחלפת האמצעים בהיאבקות הגורלית והמושך שמרני של התקופה של עד המלחמה הנכבדת, תקופה שעברה ובטלה ונסתימה בקטסטרופה הענקית של גלות אירופה.

ומצב זה לא רק שהוא מערער על יסודות קיום אומה נגו בכל העולם, אלא אפילו בקרב שארית הפליטה באירופה, גם בה התגבשו החשישות והספקות בצורך יצירת משוֹה חדש, גם בה עולים ניצני ה„פחיתות“ הגלותית בד בבד עם התגבשות תקות העליה החפשית של כל הניצולים. גם בה הכתה שרש הדיפרנציאציה המפלגתית המזיקה, הגוֹללת את כחות האומה, גם בה הולכים ומתאחדים כחות פורעים משמאל ומימין בפעולה הורסת ומזיקה לנגד אותה אהדות בקרב „שארית-הפליטה“, לנגד אותן תנועות-האיחוד, שנוצרו בתור תגובה צאת החוויה המשותפת והתהליך המשותף במשך 6 שנות הסבל האיום. ולא רק זה, אלא אפילו הכרת האיחוד שונה היא במקומות שונים; אין עדין אותה האמונה וההבנה עבוד ליכוד כל הכחות היוצרים בקרב שארית הפליטה בדרך העפלה והיא בקותה למען עלייתה ארצה-ישראל כנושאת התבונה המדינית של עתיד העם בארץ-ישראל. ומתוך כך נובע לעתים קרובות הרצון של כמה מפלגות להבנות על השבון חורבן גלות אירופה, ובמקום ללכד את הכחות בחזית מאוחדת, לטפל בספיקולציות פוליטיות בצרכי קואורדינציה המכשלים את העיקר וריב מפלגות זה מחליש את הכח הפך מניצולי של כל אותו הנחשול הכביר, המשתפך מאירופה המזרחית בדרך ההעפלה הקרוב ביותר ארצה ישראל.

וחותם רצינות המצב, הננו גורסים פעם נוספת: העיקר הוא — מאבק כל האומה לזכויותיה על ארץ ישראל. עליה חפשית ולמדינה עברית, והעפלת „שארית הפליטה כנושאת מלחמת החירות של אומתנו בכל הדרכים. ורק בתור כח מאוחד תצליח העפלתנו זו, ונמלא את אותו התפקיד, שההסמוריה הטילה עלינו.

עברי.

סמינריון למדריכים.

שבועיים ימים ארך הסמינריון המרכזי למדריכים בפרנקפורט. שמונה שעות רצופות ליום יישבו 80 חברים עצירים מכמה קנים וקבוצים שבמדינה ולמדו מה שלא חספיקו ללמוד בישו שנות המלחמה. לפני קביעת שעות הלימודים בסמינריון היו מי שהטילו ספק בהצלחת הסוגי נריון, אם באמת יעלה בידנו לרכז את מחשבתם של החב רים, אחרו חפסקה כל כך גדולה, ליעורים האידאולוגיים והחנכיים 8 שעות ליום.

אך כשבקרת את הסמינריון וראיתי כיצד החברים מקיימים רב קשב ושיתוב בצמא את דברי המרצים, ראיתי את הרשימות, שכל סמינריסטן עשה בשקידה נפלאה מההרצאות — נוכחתי לדעת, כמה גדול היה הצורך החיוני בסימינריון זה.

בעיקר הצליח הסמינריון לתת לחברים מושגים ראשוניים באידאולוגיה שלנו ולהבין את רעיון האיחוד, שעד עתה לא תפסו אותו תפיסה קונקרטית.

והננו תקוה, שעם גמר הסמינריון נוכל לפתור במדה מה את ההוסר בכוחות הדרכתיים.

בימים אלה, בשנמלאת מחצית השנה הראשונה למפלת גרמניה הנאצית, אפשר מתוך הסקירה הכללית על מצב אומה תנו בעולם ובדיוקן על מצבה של שארית הפליטה באירופה להסיק מסקנות ברורות על רצינות המצב, שבו אנו נמצאים הן בתור אויבית בפוליטיקה העולמית הניקלאוטית הן בתור סוביט בחיי האומה.

מבחינה בינלאומית: אחרי תקופת השמד האכזרית ביותר בדברי ימי עמי העולם עדין לא באנו על ישרנו אפילו במעט, תכנית מלחמנו עדין לא סופקה בתביעותיה הראשיות. ניות אחרי אבדן 6 מיליונים ואחרו השתתפות אקטיבית במלחמה נגד הפשיזם בכל הישטחים: בצבא בעלי הכרות, ביחידות המתנדבים הא"י, בחטיבה היהודית הלוחמת, בשורות הפרטיזנים במזרח ובמרכז אירופה עדין לא הספקנו לעזור את תשומת לב הציבוריות הבין לאומית, שנוכחה זה עתה בבשלוך כל אפשרויות פתרון השאלה היהודית. עדין נאבקים אנו עבור הכרתנו בתור אומה, עדין נאבקים אנו לשם מלוי הכמתות הצהרה ישנה, שהצהירו עדין בעת המלחמה העיִ למית הראשונה. אין מענה לתביעת 100,000 רצינות העליה, לתביעת חיסול הוֹק הקרקעות, ועל אחת כמה וכמה אטומה אנו כי העולם לדרישתנו המדינית — לחקמת המדינה העברית בארץ-ישראל.

מצבה של שארית הפליטה גרוע יבבעתיים: השרודים שנשארו לפליטה מתגלגלים במהנות האונגריה בכל תפוצות אירופה, שארית ההלביטה, התנועה והספקת החומר התרבותי עבורם עדין צולעת. האורים המוצלים מתא-הגנים ומכורה האש במזרח ובמרכז של אירופה אויבים מתוך התיאשות בתקוותיהם, שיתודות להן הם התגברו על כל חקשיים במשך 6 שנות ההרס האחרונות. דלת הארץ נעולה; מתעוררות הצעות חדשות להעביר את ניצולי המהנות למתנות הסגר הדתיים באפריקה ובמקומות אחרים; אין כל הבנה לסבלו תיחם, למח שקה אדם, לכל המדינה של שרירי אומתנו באירופה, כמו שלא היתה גם כל הבנה וכל תגובה במשך השנים האחרונות ובעת השמדת 6 מיליוני בני-עמנו בימית ההשמדה המדעית המאורגנת. האנטישמיות הולכת ומתנכרת בכל תפוצות אירופה המיוחחררת. הבשלוך הצבאי של הפשיזם הגרמני עדין לא הביא עם עצמו את התנפדות האנטישמיות, אלא, להפך — את הגברתה. מיודר איום מתחולל בה במזרח וישנא כבועה טקבת אותה במערב. אחר מפלת הפשיזם עולה הורע שנגע במשך 15—10 השנים האחרונות. ובאירופה הולכת ומתחוללת מהפכה גדולה. אין רוצים באירופה להכיר בנק שינאים איתנו. מתכחשים לנו וחפצים להפטר מאתנו. האירופאי בפרצות ההלני זה מלפני 2000 שנה, הוֹך ומתברר לכל עין. אין האנטישמיות אמצעי פוליטי במלחמתו של היטלר, כי אם תגובה בריצה של עמי אירופה על פעולתו של גוף זה, הנמצא ביניהם. ומתוך כך עלינו להיות נכונים לא רק להיאבקות פוליטית, אלא גם לקראת מלחמה תרבויתית במהות, המתנגדת בכל לתוך תוכה של היהדות. והאנטי-שמיות המעירה בכל תפוצות הנוה ששרדו היא היא המקשה את בעית היהודים בבית-היהדות.

ובכלל אין אומות העולם סובלות זרים בתוכן. המלחמה הגבירה את הרגשות הלאומיים עוד יותר.

ומבחינה לאומית: פרוד במהנה הציוני בפרט ובאומה היהודית בכלל, הסר אונים להתגבר על פילוגים שונים ברנע של גיוס כללי למען הנישט צרכים הוגנים, הסר יכנה להתגבר על צורות ישנות ועל כללים נושנים, ומתוך כך כשלוך הנסינות ליעור ביאות-בה יהודית אחידה, שתוכל בפה מלא להגדיר את כל תביעות האומה להצהיר על תפקידי מלחמה תנו היהדות.

ובאן פועלים לא רק חילוקי-דעות בין הסתדרויות יהודיות באמריקה ובא"י, בחברה היהודית והציונית, אלא גם נסיונות אוהדי ה„פחיתות“ מניצים נצנים חדשים. ולפעולות הכונד נוסף גם בלבול-המוחות וערוב-התחומין הנמור בכל עולמנו התרבותי, ובמקום שמירת ערכי התרבות העברית בהתיצבו כהיאבקות על ערכי היהדות באים במקום זה התנכרות

זכרונות מעבודתנו במשך השנים האחרונות.

את א"י בכוהות מושתפים ועל יסודות חדשים. באותו כיוון נהל את עבודתו גם הנוער. נערכו קורסים אידיאולוגיים, בתחלת ד"ר ח. נ. שפירא, שבתם הוכרו ברחבות כל הישגות ושיעורים היו לקבוע את פרצוף, "ברית ציון". בשנת 1943 ב-18 לחדש יולי התקיימה האספה המכוננת של התנועה החדשה, "ברית ציון". באותם הימים היתה אספה של למעלה מ-100 חברים, שנמשכה יום שלם, דבר יוצא מן הכלל. באספה זו הונח אבן-הפנה לתנועה, שאחרי כל גלגוליה קבלה את צורתה הסתדרות הציונית האחרונה של שארית הפליטה בגרמניה. שם נתקבלה פה אחד ההצהרה, ששארית הפליטה הצהירה מהסתדרות הניסאית לעולם היהודי. עבודת הברור נמשכה, והגיע הדבר לידי כך, שהלפני כל הצללים של הסתדרות לשעבר ונוצרה התנועה החדשה. מה רצתה התנועה הזאת? האם היתה זו מפלגה נוספת לכל הסתדרות שהיו בא"י? לא, הם חוללה. מראה אחר לגמרי היה לה. אומרים, שבישעה שהאדם נמצא ברע סכנה, והוא רואה עין בעין את המות, עוברת לפניו, כמו בקלידוסקופ, כל פרשת חיו. כל האנשים, שסבלו על כתפיהם את כל התלאה והעניוים של העם במשך השנים האחרונות, בהערכה לאור כל המאורעות נוכח החברים, עד כמה פעילות היו הדיפנציאציות, כמה מאוסה היתה המלחמה בקרב המלחמה בשל קוצו של יום, ובכמה מאמצים ודם זה עלה לעם העברי. אלו היתה לעם העברי פנה משלו, לא היתה באה מרגינה הברורה ואלפי יהודים לא היו נשמדים באופן כה גורא בתנאי האש ותאי הגזים. ויש הרבה דברים, שהם בעלי ערך יותר חשוב מתובנותם והפוליוס העיוניים, היכולים לאחד את כולם למלחמה ולעבודה הכללית. בכל המושגים הנעלים והקדושים האלה, שנוצרו, צריך היה להבנים את התוכן המתאים, ואחרי מעבר דרך שבעה מדורי הגיונם, דרך הגי' מאות ומחנות-הסגר, קבל הרעיון את הדמות, ששארית הפלי' מה בגרמניה העלתה על בדת הציונית ושעבודתה היא גלגלת. היהודים בעולם, ואפילו הישוב הארצישראלי, שפרו על קונו מרביבותם ולא למדו מהמאורעות, הולכים בדרגם הישנה ואינם יכולים ואינם רוצים להבינו. הם הושבים אותנו למשונעים ואידיאליסטים תמימים. עוד רבה לפנינו העבודה, עד שכולם יבינו אותנו ויבואו למסקנותינו. קטן הוא מספר היהודים, רבים רבים מאותם החברים חסרים כבר היום בשורותינו, כי אבדו בגימאות וביערות ונישדו במחנות ההסגר בגרמניה, וזכרונם יהיה יקר וקדוש לנו לנצח.

הם לא זכו לראות את פרות-דמיונם, הלוכשים צורות ממוטות.

היים בן-הן.

זמן קצר מבדיל בינינו ובין ימי הגטו. 5 שנים הן בחיי הפרט, ומכל שכן בחיי החברה, זמן קצר מאוד, אבל במקרה שלנו, 5 שנות המלחמה הן בשילובן תקופה שלמה, שתהיה לנצח בקורות עמנו. קשה עדין כיום לתת סקירה שלמה על אותה תקופה, עדין שותתים הפצעים וגדול הכאב. רק על עיקרים בודדים וחיות בודדות אפשר כבר היום לדון בנחת-רוח. ורוצה אני בפעם זו להזכיר את העבודה הציונית בניטו, כיום, כעבור זמן רב כל כך, כשהנך מעיף עין על אותה עבודה ציונית שנעשתה, אפשר להגיד בסיפוק פנימי, "העבודה לא היתה לשוא". היתה זו עבודה פרודוקטיבית, הרעיון והעבודה המשותפת לקראת איחוד כל הכוחות היוצאים עבור בנין א"י, יסוד קבוצה ציונית אחידה מוצא הד חוק במסגרת הציוני הנדול. אותו רעיון פרץ את חומות הניטו ולוח את הקבוצה הקטנטנה של החברים שנשארו עד למחנות ההסגר בגרמניה, ששם הוא הושל עוד יותר, ועכשיו אחרי השחרור מעול הנצים, כבר הספיק ללבוש צורה יותר ממשית. ההסתדרות הציונית האחרונה בגרמניה היא פרי עבודתנו באותם הימים הקשים בגימאות קובנה ושבלי. וקשה היתה אז העבודה בניטו, שום איש לא ידע מה שיביא לו יום המחרת; המות ארב בכל פנה, ורק בעל הדמיון או משוגע יכול היה להשוב אותה העתיד הרחוק, אודות א"י, ועל אילו יסודות היא צריכה להבנות. הראשון שלא התיאש באותם ימי החושך והמשיך מכלי להתחשב בשום דבר בעבודה, שמצאה את התחלתה עוד בימי הרוסים; היה הנוער. בקרבנו מצא הרעיון את אחד העמק וקדמתו בהתלהבות רבה. הוא היה הראשון, ששבת את התוכן הרעיוני הישנים והתמסר לעבודה לאומית אחידה. ונמצאו תיכף גם חברים אחרים קשישים עם ד"ר ח. נ. שפירא ו"ל בראש, שנשפחו לנוער, ועזרו לו בעבודתו. כבר אז לא הסתפקו בזה, שהרעיון הנעלה של האיחוד יהיה רק מורה יפה, מסגרת יפה בלי תמונה, בלי תוכן. ועוד אז דנו בכובד ראש באספות ההשאיות על השאלה כיצד למצא בסיס אידיאולוגי, כדי שהרעיון יוכל להתגשם בחיים, להשתרש בחינוך בניטו ואח"כ בחיי יום-יום בא"י. באותו זמן התחילו לדון על שאלה זו גם בקרב החברים הקשישים, שהשתכחו מקודם לכיוונים שונים, ולאור המאורעות באו לידי אותן המסקנות שהסיק הנוער. ככה נוצר הגרעין, שהיה מתאסף 2-3 פעמים בשבוע ודן באופן עיוני ואידיאולוגי על שאלות העבודה המשותפת לקראת בנין א"י ומארגן יותר חברים מסביב לרעיון החדש. ויש גולד הרעיון על-אודות יסוד הארגון החדש, "ברית ציון", שתפקידו היה לאחד את כל אלה שנכחו בפעולה המזיקה של הדיפנצי- יאציה והפירוד במחנה הציוני בא"י. החברים הציוני' להם למורה לאחד את כל הכוחות הפרודוקטיביים, כדי לבנות

לפעולתם של "שליחים".

עוד לפני הקפיטולציה המחלטת של גרמניה הנצית עמדה בפברואר 1945 שאלת-השליחים על סדר היום בוועידת ההסתדרות הכללית. ואחרי ויכוח ארך קבלה ועידה זו החלטה להקים גנולה תנועה הלוצית אחידה וחביבה גם את כל השליחים לפעל בכון הינון אחיד.

ההחלטה, שנתקבלה ע"י ועידת ההסתדרות, לדאבוננו, לא התגשמה בחיים. השליחים, שנשלחו ע"י הסיעות של האופוזיציה בהסתדרות העובדים, לא הגשימו את ההחלטה שנתקבלה ע"י הרב, אלא פעלו כל אחד בכוונם. ולא רק שהם נעלו שליחות ההסתדרות והסכנות למען עבודת הפוליו, אלא שנעשו אפילו נסיונות של "שליחות ב", "מהתרת" התחום הרחב, שבו נמצאת שארית הפליטה עד עתה, אפשרה את פעולת השליחים האלה. ובמקום לעזור לשירדיוני לצאת מערבוב התחומין ובלבול-המחנות, הם עושים פעולה מזיקה, מגדילים את הקרענות ואת שנאת המפלגות בפנים המערכת בעת מאבק מכריע, וכאן עלינו להדגיש, כי דוקא שליחי המפלגות הקיצוניות גרמו נזק רב לשארית הפליטה, בזה שהביאו את הפירוד הארצי-ישראלי את המציאות שלפני המלחמה אל הרחוב היהודי התרום על ידי הקטסטרופה

מושג השליחות אינו חדש בתולדות התנועה הציונית. מושג זה שימש אחד העקרונות הארגוניים החשובים ביותר לפני המלחמה הנוכחית. עבודת השליחים התנהלה בשנים לפני התאונה, וגם עם התחולל הקטסטרופה לא פסקה עבו- השליחים נשלחו לאזור הכיבוש הגרמני בכל אירופה והשליחות הגיעה לידי בטייה הנעלה ביותר בתולדות הציונים בדרום-מזרח של אירופה בשנים האחרונות של המלחמה.

אך בעיקר נתעוררה תשומת לב הציבור בנוגע לשלי- חות ביחד עם גמר המלחמה ועם השתחררותה של שארית- הפליטה. שארית פליטה זו היתה תלושה ומנותקת במשך חמש השנים האחרונות מהמציאות הארצישראלית ומהעולם היהודי. אולם תפקיד כפול ובהרבה יותר קשה היה שומה על השליחים, שיצאו אליה אחרי חם המלחמה: השבת שלם האדם לשארית הפליטה, הקניית הערכים האנושים הכלליים והחיוניים והינון שרדי אומתנו בנגלת לקראת חיים חדשים בארץ חדשה, הדרכתם בדרך משעבוד לעבודה. ולקראת תפקידים אחרניים אלה התחילו להנך שליחים בסימנירונים שונים, שנערכו על-ידי "הקיבוץ המאוחד", הסתדרות העוב- דים וכו'.

העו-
קדון
קפול
נשהו
אומה,
חיסול
אומה
הכרה
של
במלח
אומה
רופה,
חדש
תנועה
הכתה
כחות
שטמאל
בקרב
תנו
שנות
שונה
עבור
בדרך
שישאל
ת על
כחות
ינציה
הפ
רופה
עיקר
עליו
שישאל
כה
פקיד,
יכונים
ברים
שלא
שעות
סיום
החב
לוגיים
ברים
יאתי
התחר-
בסי
יאשו-
עתה
גמדת

